

ПРАВИЛА ЗА ВЪТРЕШНО ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ

В АДАРА АД

ГЛАВА ПЪРВА

ВЪВЕДЕНИЕ

АДАРА АД очаква от своите служители и договорни партньори да спазват условията на договорите си лоялно, добросъвестно и в дух на сътрудничество. Това общо задължение за грижа също така включва основното морално задължение да се подава сигнал, ако възникне разумно подозрение, че тези субекти биха/са могли да извършат нарушение. Поради тази причина АДАРА АД иска да създаде и насърчи корпоративна култура, белязана с честност и откритост, при която всеки има възможността да докладва за потенциални нарушения, които могат да доведат до финансова или репутационна загуба на най-ранен възможен етап, без да се страхува от репресии и да е уверен, че ще получи справедливо отношение и неговите опасения ще бъдат разследвани както трябва.

Механизмите за вътрешен контрол и оперативните процедури на АДАРА АД имат за цел да предотвратяват и препятстват всички нарушения; въпреки това, дори и най-добрата система за контрол не може да предостави абсолютни гаранции срещу нередности. В този смисъл подаването на сигнали за нередности е една от ефективните техники, използвани за предотвратяване и откриване на нарушения. Тя мобилизира служителите и договорните партньори да съобщават своите подозрения и разумни съмнения на ръководството относно злонамерени дейности без страх и предразсъдъци.

Настоящите правила се основават също така на изискванията, заложени в най-новото европейско законодателство (*2019/1937 - Директива на ЕС относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза*), международните стандарти и принципите на корпоративното управление и Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения обн. в ДВ бр. 11 от 02.02.2023 г., в сила от 04.05.2023 г.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ

Чл. 1 (1) Настоящите Правила имат за цел да предоставят юридическа рамка за лицата, подаващи сигнали за нередности, за да изразят своите опасения пред лицето по чл. 24 относно всякакви подозрителни или нежелани събития/дейности, които противоречат на закона, правилата на дружеството или могат да окажат неблагоприятно въздействие върху бизнеса или репутацията на АДАРА АД.

(2) Планираните цели на настоящите Правила са АДАРА АД да постигне пълно съответствие с най-новото законодателство на ЕС в тази област и заедно с това:

- а) Да поддържа култура на откритост, отговорност и почтеност;
- б) Да осигури среда за всички лица да подават сигнали за нередности, без да се страхуват от ответни действия с цел отмъщение, когато знаят или подозират за нарушение, на който и да е настоящ или бивш служител, или договорен партньор, което може да породи финансов или репутационен риск за АДАРА АД;
- в) Да създаде информираност, особено сред служителите, заинтересованите страни и договорните партньори относно функцията за подаване на сигнали за нередности;
- г) Да даде възможност на ръководството да бъде информирано на ранен етап за нарушения и да предприема подходящи действия;
- д) Да осигури увереност на сигнализиращите лица за тайната и защитата на техните законни и лични интереси при подаване на сигнал за подозрителни дейности;
- ж) Да гарантира, че всички подадени сигнали съгласно настоящите Правила ще останат строго поверителни и че АДАРА АД се ангажира да разгледа подадените сигнали (ако има такива), в които се твърди за ответни действия с цел отмъщение срещу сигнализиращите лица.

ГЛАВА ТРЕТА

ОБХВАТ

Чл. 2 (1) Настоящите Правила се прилагат за лица, подали сигнали за нередности, които са придобили информация за нарушения в работен контекст, включително следните:

- а) лица със статут на „служители“ или със статут на „самонаети лица“;
- б) акционери и лица, принадлежащи към административен, управителен орган, включително членове без изпълнителна власт, както и доброволци и платени, или неплатени стажанти;
- в) всички лица, работещи под надзора и ръководството на изпълнители, подизпълнители и доставчици.

(2) Настоящите Правила се прилагат също и за сигнализиращи лица, при които информацията за нарушения е придобита при работни взаимоотношения, които са приключили, или лица, чийто работни взаимоотношения тепърва предстоят в случаите, когато информацията е получена по време на процеса на набиране на персонал или при други преддоговорни преговори.

Чл. 3 (1) Мерките за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, се прилагат, когато е уместно и за:

- а) трети лица, които са свързани със сигнализиращото лице и които могат да пострадат от ответни действия с цел отмъщение в работен контекст като например колеги или роднини;
- б) юридически лица, на които сигнализиращото лице е собственик, за които работи или с които е свързан по друг начин в работен контекст;

Чл. 4 С подписването на трудов договор с АДАРА АД всички новоназначени служители потвърждават, че са запознати със съдържанието и разпоредбите на вътрешните правила и процедури на дружеството, включително настоящите Правила относно защитата на лица, подаващи сигнали за нарушения в АДАРА АД и ще спазват стриктно всички техни изисквания.

Чл. 5 Тези Правила определят общи **минимални стандарти за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности**, съобщаващи за нарушения на закона или на политиките, правилата и процедурите на АДАРА АД. Примерите за такива нарушения включват, но не се ограничават до измами, пране на пари, подкуп и корупция, търговия с вътрешна информация и други неправомерни действия, неморално или неетично поведение или злонамерени практики, неизпълнение на задължения (особено по въпроси, които застрашават репутацията на АДАРА АД и доверието към него като доверен конрагент).

Чл. 6 Настоящите Правила не са предназначени да поставят под въпрос финансови или бизнес решения, взети от АДАРА АД и не следва да се използват за преразглеждане на други въпроси, които вече са били разгледани съгласно други процедури, правила или разпоредби на дружеството. Когато са предвидени специфични вътрешни политики, правила и/или процедури за разглеждане на нарушения, те се прилагат съответно.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА, ПОДАВАЩИ СИГНАЛИ ЗА НЕРЕДНОСТИ

Чл. 7 (1) Сигнализиращите лица отговарят на изискванията за защита съгласно настоящите Правила при условие че:

- а) са имали разумни основания да вярват, че информацията за докладваните нарушения е вярна към момента на подаване на сигнала и че тази информация попада в обхвата на настоящите Правила и
- б) са подали сигнал вътрешно или външно, в съответствие с настоящите Правила.

(2) Настоящите Правила не засягат задължението за приемане и проследяване на анонимни съобщения за нарушения. Сигнализиращи лица, които са подали анонимен сигнал за нарушения, но впоследствие са идентифицирани и са пострадали от ответни действия с цел отмъщение, отговарят на условията за защита, предвидена в чл. 8, при условие че отговарят на уредените в този член изисквания.

(3) Не се образува производство по подаден до дружеството сигнал при:

- а) анонимни сигнали;

б) сигнали, отнасящи се до нарушения, извършени преди повече от две години.

(4) Лицата, които подават сигнал за нарушения вътрешно отговарят на предпоставките за защита при същите условия като лицата, които подават сигнал външно.

Чл. 8 (1) АДАРА АД предприема необходимите мерки, **за да забрани всяка форма на ответни действия с цел отмъщение** срещу сигнализиращи лица (включително заплахи и опити за отмъщение), особено, но не само под формата на:

- а) отстраняване, понижаване или спиране на повишение, както и спиране на обучение;
- б) отрицателна оценка на представянето или препоръка за работа;
- в) налагане или прилагане на каквато и да е дисциплинарна мярка, порицание или друго наказание;
- г) принуда, сплашване, тормоз, дискриминация или несправедливо отношение;
- д) непреобразуване на временен трудов договор в постоянен, когато работникът е имал законни очаквания, че ще му бъде предложена постоянна работа;
- е) неподновяване или предсрочно прекратяване на временен трудов договор;
- ж) вреда, включително за репутацията на лицето (особено в социалните медии) или финансови загуби, в това число загуба на бизнес и загуба на доход;
- з) включване в черни списъци въз основа на неформално или формално споразумение за сектора или бранша, което може да доведе до това, че лицето да не може да намери работа в този сектор или бранш;
- и) предсрочно прекратяване или анулиране на договор за стоки или услуги.

(2) АДАРА АД гарантира, че лицата, подаващи сигнали за нередности, имат достъп по целесъобразност до мерки за подпомагане, по-специално изчерпателна и независима информация и съвети, които са леснодостъпни и безплатни, относно наличните процедури, защитата срещу ответни действия с цел отмъщение и правата на засегнатото лице.

(3) АДАРА АД може също така да предоставя на сигнализиращите лица помощ и други мерки за подкрепа, включително психологическа подкрепа, съгласно вътрешните процедури.

(4) Ако сигнализиращото лице почувства, че на мястото му на назначаване може да бъде подложено на преследване или тормоз от набедените служители след подаването на сигнала, ръководството може да обмисли прехвърлянето му на друго подходящо място по негова молба. Това уверение обаче не се разширява в случаите, когато се докаже, че той/тя е повдигнал(а) въпроса с цел уреждане на лични дрязги/неудовлетворения, оплаквания или когато той/тя регулярно е участвал(а) в оплаквания относно несъществуващи проблеми.

Чл. 9 (1) АДАРА АД предприема действия за подходящи последствия (например дисциплинарни действия, гражданска или наказателни жалби) съгласно вътрешните процедури спрямо физически или юридически лица, които:

- а) възпрепятстват или се опитват да възпрепятстват подаването на сигнали;
- б) извършват ответни действия с цел отмъщение срещу сигнализиращи лица;
- в) завеждат, създаващи неприятности производства срещу сигнализиращи лица;
- г) нарушават задължението за запазване на поверителността на самоличността на сигнализиращите лица.

(2) Служителите на АДАРА АД трябва да се въздържат да злоупотребяват с процедурата за подаване на сигнали за нередности и по този начин умишлено да навредят на друг служител.

(3) Когато последващо разследване разкрие, че може да се докаже, че обвиненията са направени със злонамерен или клеветнически умысел, могат да се прилагат подходящи санкции (те могат да се разпростират до уволнение, когато това е оправдано в съответствие с правилата на Дружеството и приложимото законодателство).

Чл. 10 (1) АДАРА АД гарантира, че засегнатите лица са защитени по начин, запазващ баланса между интересите и правата на различните засегнати страни (включително правото на АДАРА АД да разследва нарушението).

(2) АДАРА АД гарантира, че засегнатите лица се ползват изцяло от основните си права като справедливо отношение, право на защита (включително правото да бъдат изслушани и правото на достъп до досието им), както и презумпцията за невинност.

(3) Служителят, отговорен за разглеждане на сигнали, гарантира, че самоличността на такова лице е защитена, докато продължават разследванията, задействани от подадения сигнал.

(4) Защитата на самоличността на сигнализиращите лица се прилага и по отношение на защитата на засегнатите лица.

Чл. 11 (1) Засегнатите лица имат право на информация (името на обработващия данни, какво е основанието за подозрение, кои са получателите на тази информация) и също така имат право на достъп, корекция и премахване на информация, свързана с тях, която е непълна или невярна, съгласно правилата за защита на личните данни.

(2) Тези права не дават право на засегнатите лица да правят копия на документи или други материали, свързани с разследването, констатациите и предприетите мерки.

(3) Упражняването на тези права може да бъде отложено, за да се избегне възпрепятстване на разследването или да бъде ограничено, за да се защитят правата на други участници. Решението дали тези права трябва да бъдат ограничени, или не - се взема за всеки отделен случай.

ГЛАВА ПЕТА

ВЪТРЕШНИ И ВЪНШНИ КАНАЛИ И ПРОЦЕДУРА ЗА ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ ЗА НЕРЕДНОСТИ

Вътрешно подаване на сигнал

Чл. 12 (1) Информацията за нарушения може да се подава чрез различни канали за докладване (вътрешни или външни) съгласно процедурите, предвидени в настоящите Правила.

(2) АДАРА АД насърчава подаването на сигнали за нередности по вътрешни канали за докладване преди да се подаде сигнал за нередности чрез външни канали за подаване на сигнали, при което нарушението може да бъде ефективно разрешено вътрешно и когато сигнализиращите лица считат, че няма риск от ответни действия с цел отмъщение.

Чл. 13 (1) За целите на подаването на сигнали за нередности АДАРА АД създаде специална електронна поща: signals@adara.eu. Този канал и процедура за подаване на сигнали за нередности позволяват на лицата, определени в обхвата на настоящите Правила, да докладват информация за нарушения.

(2) За регистрирането на сигнали за нередности в АДАРА АД се използва формуляр по образец, утвърден от националния орган за външно подаване на сигнали (Приложение 1 към тези Правила), който е достъпен и на официалния сайт на Комисия за защита на личните данни (КЗЛД).

(3) Каналите за докладване на нередности трябва да се управляват вътрешно от служителят, отговорен за разглеждане на сигналите, назначен за тази цел.

Чл. 14 Процедурата за подаване на сигнали за нередности и за последващи действия включва най-малко:

а) канал за получаване на сигнали за нередности, разработен, създаден и опериран по сигурен начин, който гарантира, че поверителността на самоличността на сигнализиращото лице и всяко трето лице, е защитена и предотвратява достъпа от неупълномощени служители;

б) канал за получаване на сигнали за нередности, даващ възможност за трайно съхранение на информация, за да позволи извършването на по-нататъшни разследвания;

в) потвърждение за получаване на сигнала за нередности до сигнализиращото лице в рамките на 7 дни от това получаване;

г) служителят, отговорен за разглеждане на сигнали има компетентност за проследяване на сигналите за нередности. Служителят получава сигналите и поддържа комуникация със сигнализиращото лице и ако е необходимо, иска допълнителна информация и подава обратна информация до сигнализиращото лице;

д) прилежно проследяване от служителя, отговорен за разглеждане на сигнали;

е) срок за предоставяне на обратна връзка, не по-дълъг от 3 месеца от потвърждението за получаване;

ж) съобщава на сигнализиращите лица крайния резултат от разследванията, предизвикани от подадения сигнал;

з) предава своевременно информацията, съдържаща се в сигнала за нередности, на компетентните органи за по-нататъшно разследване съгласно съответното законодателство.

Чл. 15 (1) Каналът за получаване на сигнали за нередности е също така разработен, създаден и опериран по сигурен начин, който гарантира, че поверителността на самоличността на сигнализиращото лице и всяко трето лице, е защитена и предотвратява достъпа от неупълномощени служители.

(2) Устното подаване на сигнали е възможно по телефона на служителя, отговарящ за разглеждане на сигналите по тези Правила или чрез други системи за гласови съобщения, а при поискване от сигнализиращото лице - чрез физическа среща със служителя, отговарящ за разглеждане на сигналите в рамките на разумен срок.

(3) Писмено подаване на сигнали е възможно на адреса за кореспонденция на дружеството или по специално създаден вътрешен канал по чл. 13, ал. 1 от настоящите Правила.

Чл. 16 (1) Служителят, отговорен за разглеждане на сигналите, след като надлежно е оценил въпроса, може да реши, че докладваното нарушение е очевидно незначително и не изиска по-нататъшни последващи действия, различни от приключване на процедурата. В подобен случай компетентното лице уведомява сигнализиращото лице за решението и причините за него.

(2) Същият подход може да се следва в случай на повтарящи се сигнали за нередности, които не съдържат никаква значима нова информация за нарушения в сравнение с предишен сигнал за нередности, за който са приключени съответните процедури, освен ако нови обстоятелства не оправдават различни последващи действия.

Чл. 17 (1) Служителят, отговорен за разглеждане на сигналите, който е получил сигнал за нередност, но няма компетентността да се справи с докладваното нарушение, го предава на отговорния член на управителния орган в рамките на разумен срок и по сигурен начин, който след това трябва да вземе решение по отношение на приемане на необходимите последващи действия.

(2) Ако даден сигнал за нарушение се получи по канали, различни от канала за докладване на нередности или от служители, различни от тези, които отговарят за обработката на сигнали за нередности, то на служителите, които го получават, е забранено да разкриват каквато и да е информация, която може да идентифицира сигнализиращото лице или засегнатото лице, като незабавно препращат сигнала, без да го променят, до служителя, отговорен за разглеждане на сигналите на следния електронен адрес: signals@adara.eu за по-нататъшно решение.

Чл. 18 (1) АДАРА АД определя служител, отговорен за разглеждане на сигналите, по-специално за:

а) получаване и проследяване на сигнали за нарушението;

б) поддържане на регистър на подадените сигнали, който не е публичен, съгласно утвърден образец (Приложение 2 към тези Правила);

б) провеждане на разследване за нарушението;

в) поддържане на контакт със сигнализиращото лице с цел предоставяне на обратна информация и искане на допълнителна такава, когато е необходимо.

(2) Лицето, отговарящо за получаване и разглеждане на сигнали в дружеството, регистрира получения сигнал в КЗЛД с цел получаване на УИН.

Чл. 19 АДАРА АД публикува на своя уебсайт в отделен, лесно разпознаваем и достъпен раздел най-малко следната информация:

- а) условията за придобиване на право на защита по силата на тези Правила;
- б) процедурите, приложими за подаване на сигнали за нарушения, включително начина, по който компетентното лице може да поиска от сигнализиращото лице да изясни докладваната информация или да предостави допълнителна информация, сроковете за предоставяне на обратна информация и вида и съдържанието на такава обратна информация;
- в) режимът на поверителност, приложим за сигналите за нередности, особено информацията във връзка с обработването на лични данни;
- г) естеството на последващите действия, които трябва да се предприемат по сигналите за нередности;
- д) процедурите за защита срещу ответни действия с цел отмъщение и наличието на поверителни консултации за лицата, които планират да подадат сигнал за нередности.

Външно подаване на сигнал

Чл. 20 Дружеството, когато е необходимо, съдейства и за външно подаване на сигнал, съгласно предвидените ред и процедура в Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (чл. 19 и следващите от нормативния акт).

ГЛАВА ШЕСТА

ПОВЕРИТЕЛНОСТ, ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ И ВОДЕНЕ НА АРХИВ НА СИГНАЛИТЕ ЗА НЕРЕДНОСТИ

Поверителност

Чл. 21 (1) Самоличността на сигнализиращото лице не може да бъде разкривана на никого извън оторизирания служител, компетентен да получава или обработва сигналите за нередности без изричното съгласие на това лице. Това се отнася и за всяка друга информация, от която може да се установи самоличността на сигнализиращото лице.

(2) Самоличността на сигнализиращото лице и всяка друга информация, относяща се за такова лице, може да бъде разкривана само когато това е необходимо и пропорционално задължение, наложено от закона в контекста на разследвания на националните органи, включително с оглед защитата на правата на засегнатото лице.

Защита на личните данни

Чл. 22 (1) Всяко обработване на лични данни, извършено съгласно настоящите Правила, включително обмен или предаване на лични данни, се извършва в съответствие със законодателството на ЕС и националното законодателство и политиките на АДАРА АД.

(2) Лични данни, които очевидно не са от значение за обработката на конкретен сигнал, няма да бъдат събиращи или ако бъдат събрани случайно, ще бъдат изтривани без ненужно забавяне.

Водене на архив на сигналите за нередности

Чл. 23 (1) АДАРА АД води архив на всеки получен сигнал за нередности в съответствие с изискванията за поверителност. Сигналите за нередности се съхраняват не по-дълго, отколкото е необходимо и пропорционално, за да се спазят изискванията, наложени от тези Правила.

(2) Когато за подаване на сигнал за нередности се използва **записвана телефонна линия** или друга система за гласови съобщения, АДАРА АД има право да документира устно подадения сигнал:

- а) като направи запис на разговора в трайна и възстановима форма; или
- б) чрез пълен и точен препис на разговора, изгotten от служителя, отговорен за разглеждане на сигналите. Дружеството предлага на лицето, подаващо сигнал за нередности, възможността да провери, коригира и се съгласи с преписа на разговора, като го подпише.

(3) Когато за подаване на сигнали за нередности се използва **незаписвана телефонна линия** или друга незаписвана система за гласови съобщения, АДАРА АД има право да документира устното подаване на

сигнал под формата на точен протокол от разговора, написан от служител, отговорен за разглеждане на сигналите. Дружеството предлага на лицето, подаващо сигнал за нередности, възможността да провери, коригира и се съгласи с протокола на разговора, като го подпише.

(4) Когато дадено лице поиска **среща** със служителя, отговорен за разглеждане на сигналите за целите на подаването на сигнал за нередности, АДАРА АД гарантира, при съгласието на сигнализиращото лице, че се водят пълни и точни записи на срещата и има право да документира срещата:

а) като направи запис на разговора в трайна и възстановима форма; или

б) чрез пълен и точен протокол на срещата, изготвен от служителя, отговорен за разглеждане на сигналите Дружеството предлага на лицето, подаващо сигнал за нередности, възможността да провери, коригира и се съгласи с протокола на срещата, като го подпише.

ГЛАВА СЕДМА

СПЕЦИАЛНО ОПРЕДЕЛЕНО ЛИЦЕ

Чл. 24 (1) Дружеството определя с вътрешен акт на управителния орган служител, отговарящ за разглеждането на сигналы по настоящите Правила, както и отговорен член на управителния орган.

(2) Определеният служител по ал. 1 може да бъде заменян при необходимост по същия ред по който е определен.

(3) Определеният служител по ал. 1 трябва да е независим в дейността си от останалите служители в Дружеството, с цел избягване на ситуации, в които може да възникне конфликт на интереси и гарантиране поверителността на сигнализиращите лица.

(4) В случай че възникне конфликт на интереси във връзка с подаден конкретен сигнал, служителят, отговарящ за разглеждането на сигналы, си прави отвод, а сигналът се изпраща за разглеждане на отговорния член на управителния орган.

(5) Служителят, отговарящ за разглеждането на сигналы получава, наблюдава и съхранява всички сигналы и случаи за нередности. Всички останали служители са длъжни да предават без забавяне всички входящи сигналы за нарушения на служителя, отговарящ за разглеждането на сигналы.

(6) Служителят, отговарящ за разглеждането на сигналы отговаря за:

а) Получаване, наблюдение и съхраняване на всички случаи на подадени сигналы за нередности, свързани с въпроси на Дружеството;

б) Разглеждане на всички случаи на сигналы за нередности, с изключение на тези, при които е компетентно друго лице;

(7) В случай на нарушение, което не е в компетентността на служителя, отговарящ за разглеждането на сигналы, то той изпраща подадения сигнал за нарушение до компетентното лице/орган и уведомява сигнализиращото лице. След това служителят, отговарящ за разглеждането на сигналы е отговорен за по-нататъшните стъпки, описани в тези Правила (комуникация със сигнализиращото лице, предприемане на защитни мерки, последващи действия и обратна връзка и т.н.).

ГЛАВА ОСМА

МОНИТОРИНГ И ДОКЛАДВАНЕ

Чл. 25 (1) В резултат на проведената проверка служителят, отговарящ за разглеждането на сигналы, изготвя индивидуален доклад, в който описва накратко информацията от сигнала, предприетите действия, окончателните резултати от проверката по сигнала, които заедно с мотивите съобщава на сигнализиращото лице и на засегнатото лице при спазване на задължението за поверителност.

(2) Тази вътрешна отчетност не засяга задължението за докладване на статистически данни за случаи на подадени сигналы за нередности или статуса на прилагане на законодателството в тази област към съответните органи (например Европейска централна банка).

(3) Служителят, отговарящ за разглеждането на сигнали, отговаря за наблюдението и функционирането на настоящите Правила в Дружеството, като докладва за статуса на прилагането и функционирането на настоящите Правила в годишен доклад пред управителния орган.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ПРИЛАГАНЕ И КОМУНИКАЦИЯ

Чл. 26 (1) Служителят, отговарящ за разглеждането на сигнали в АДАРА АД отговаря за транспонирането, въвеждането и прилагането на тези Правила чрез надеждни, опростени и прозрачни процедури, за да се гарантира спазването им.

(2) Служителят, отговарящ за разглеждането на сигнали в АДАРА АД трябва да предприеме информационна кампания за разпространението на тези Правила. Правилата се публикуват на официалната интернет страница на дружеството.

(3) Служителят, отговорен за разглеждането на сигнали, запознава служителите в АДАРА АД с настоящите Правила.

(4) Дружеството определя всички сигнали да се съхраняват и на траен хартиен носител, до който достъпът да е ограничен и контролиран, с оглед неприкосновеност на информацията.

(5) Всички горепосочени срокове и правила, които следва да се спазват от служителите са императивно уредени и в приложимия Закон, като същите следва да се спазват, а при невъзможност в срок да се уведомят страните за удължаването на сроковете, изтъквайки съответните причини довеждащи до тази необходимост.

ГЛАВА ДЕСЕТА

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Чл. 27 По смисъла на настоящите Правила на дружеството и по смисъла на закона:

1. Нарушение: означава действие или бездействие - в работен контекст - което нарушава задължения, наложени със закон, наредби, професионални стандарти, вътрешни политики, правила и процедури на АДАРА АД, или противоречи на техния предмет или цел.

2. Достатъчно данни: означава данни, от които може да се направи основателно предположение за извършено нарушение, което попада в приложеното поле на този закон.

3. Работен контекст: означава текуща или минала работа или договорни дейности в АДАРА АД, чрез които, независимо от естеството на тези дейности, лицата придобиват информация за нарушения и в рамките, на които тези лица могат да пострадат от ответни действия с цел отмъщение, ако подадат сигнал с такава информация.

4. Подаване на сигнал за нередности: е подаване на сигнал (вътрешно или външно подаване на сигнал) до служителят, отговарящ за разглеждането на сигнали на АДАРА АД, от което и да е лице, което разкрива и/или съобщава информация за нарушение.

5. Сигнализиращо лице („лице, подаващо сигнал за нередности“): е всяко физическо или юридическо лице, което подава сигнал за нарушението до служителят, отговарящ за разглеждането на сигнали на АДАРА АД. Ролята на сигнализиращото лице се свежда единствено до степента на подаване на сигнал; сигнализиращото лице нито се счита за разследващо лице, нито определя подходящите коригиращи действия, които могат да бъдат необходими при дадената ситуация.

6. Служител, отговарящ за разглеждането на сигнали: е независимо лице, назначено в дружеството в рамките на функцията за съответствие за получаване и наблюдение на опасенията, повдигнати от сигнализиращи лица по тези Правила.

7. Добросъвестност: е искрената убеденост на сигнализиращото лице, че съдържанието на подадения сигнал за нарушение е вярно и подаването на сигнала е направено в интерес на АДАРА АД, без оглед на лична изгода и не въз основа на лични недоброжелателства. Това не означава непременно обаче, че даден сигнал, подаден добросъвестно, ще се окаже верен.

8. Ответни действия с цел отмъщение: означава всеки акт на дискриминация, отмъщение или тормоз, извършен пряко или косвено срещу сигнализиращо лице, от когото и да е във връзка с подаването на сигнал за нарушенietо.

9. Последващи действия: означава всяко действие, предприето от лицето, приемащо сигнал, или от компетентен орган с цел оценка на точността на представените в сигнала твърдения и по целесъобразност с цел третиране на сигнализираното нарушение, включително чрез действия като вътрешна анкета, разследване, наказателно преследване, действия за обезпечаване на средства или приключване на процедурата.

10. Засегнато лице: означава физическо или юридическо лице, което се посочва при подаването на сигнала или при публичното оповестяване на информация като лице, на което се приписва нарушенietо или с което това лице е свързано.

11. Защита: означава всички разумни стъпки, предприети от АДАРА АД за осигуряване на поверителност на името на сигнализиращото лице, както и мерките, прилагани за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности от ответни действия с цел отмъщение и финансови загуби.

12. Вътрешно подаване на сигнал: означава устно или писмено съобщаване на информация за нарушения в рамките на работния контекст в дружеството.

13. Външно подаване на сигнал: означава устно или писмено съобщаване на информация за нарушения на компетентните органи.

14. Лица, свързани със сигнализиращото лице: означава трети лица, които могат да бъдат подложени на репресивни ответни действия в работен контекст, като колеги или роднини без ограничение в степените.

15. Траен носител: означава всеки носител на информация, даващ възможност на задължените субекти или на Комисията да съхранява информация, който позволява лесното и използване в бъдеще за период, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

ИЗМЕНЕНИЯ

Чл. 28 (1) Принципите, изложени в тези Правила, представляват минималните стандарти, приложими за АДАРА АД.

(2) Съответствието с тези Правила е задължително и се прилага с незабавно действие за АДАРА АД.

(3) АДАРА АД гарантира, че правата, предвидени в настоящите Правила, не могат да бъдат отказвани или ограничавани, от което и да е споразумение, политика, форма или условие за работа.

(4) Прилагането на тези Правила при никакви обстоятелства няма да представлява основание за намаляване на нивото на защита, вече предоставено от АДАРА АД в областите, обхванати от този документ. Ако местното законодателство е с по-висока защита, то ще има превес.

(5) Всички въпроси относно Правилата и техните принципи могат да бъдат насочени към служителят, отговарящ за разглеждането на сигнали на АДАРА АД (e-mail: signals@adara.eu).

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 29 Настоящите Правила относно защитата на лица, подаващи сигнали за нарушения в АДАРА АД са одобрени с решение на Съвета на директорите на АДАРА АД, в съответствие с Протокол от 03.05.2023 г. и влизат в сила от датата на тяхното одобрение.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

На основание чл. 15, ал. 2 от ЗЗЛПСПОИН
Утвърден с решение на КЗЛД от 19.04.2023 г.

Регистрационен индекс и дата

..... / ..... г.

(попълва се от служителя, отговарящ за приемането и регистрирането на сигнала)

ФОРМУЛЯР ЗА РЕГИСТРИРАНЕ НА СИГНАЛ

ЗА ПОДАВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАРУШЕНИЯ СЪГЛАСНО ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА, ПОДАВАЩИ СИГНАЛИ ИЛИ ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАЩИ ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАРУШЕНИЯ

ВАЖНО! Преди попълване на формулара, моля да се запознаете с указанията на стр. 5 и 6.

Попълва се от служителя, приел сигнала

УИН

Дата

_____	_____

(Уникален идентификационен номер – предоставя се от Централния орган)

НАЧИН НА ПОДАВАНЕ

ПИСМЕН УСТЕН

ЛИЧНО

ЧРЕЗ ПЪЛНОМОЩНИК

ДАННИ ЗА СЛУЖИТЕЛЯ, ПРИЕЛ И РЕГИСТРИРАЛ СИГНАЛА

Име

_____

(собствено, бащино и фамилно)

Длъжност

_____

Месторабота
Наименование

_____

Код по БУЛСТАТ/ЕИК

_____

Попълва се от сигнализиращото лице, в случай че то ползва формулара като образец за подаване на сигнал

ЧАСТ I. ДАННИ ЗА СИГНАЛИЗИРАЩОТО ЛИЦЕ

Име

_____

(собствено, бащино и фамилно)

ДАННИ ЗА КОНТАКТ

Област

_____

Населено място

_____

Адрес за
кореспонденция

_____

Телефон

Електронна поща (ако има такава)

Желая да получа потвърждение за приемането на сигнала (попълва се, само ако сигналът се подава пред КЗЛД)

В КАЧЕСТВОТО МУ НА	☐ работник, служител, държавен служител или друго лице, което полага наемен труд, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансирането;
	☐ лице, което полага труд без трудово правоотношение и/или упражнява свободна професия и/или занаятчийска дейност;
	☐ доброволец или стажант;
	☐ съдружник, акционер, единоличен собственик на капитала, член на управителен или контролен орган на търговско дружество, член на одитния комитет на предприятие;
	☐ лице, което работи за физическо или юридическо лице, негови подизпълнители или доставчици;
	☐ кандидат за работа, участвал в конкурса или друга форма на подбор за постъпване на работа и получил в това качество информация за нарушение;
	☐ работник или служител, когато информацията е получена в рамките на трудово или служебно правоотношение, което е прекратено към момента на подаване на сигнала или на публичното оповестяване;
	☐ друго качество на сигнализиращо лице, за нарушение, станало му известно в работен контекст ¹ .(моля посочете).....

ЧАСТ II. СРЕЩУ КОГО СЕ ПОДАВА СИГНАЛЪТ

ИДЕНТИФИКАЦИЯ (при сигнал срещу физическо лице)	
Име	____
	(собствено, бащино и фамилно, ако е известно)
МЕСТОРАБОТА Наименование	____
Код по БУЛСТАТ/ЕИК	____
ИДЕНТИФИКАЦИЯ (при сигнал срещу държавни, общински органи или юридически лица)	
Наименование	____
Код по БУЛСТАТ/ЕИК	____

ЧАСТ III. ДАННИ ЗА НАРУШЕНИЕТО

1. НАРУШЕНИЕТО Е СВЪРЗАНО С (отбележете областта на нарушението)	
☐	нарушение на българското законодателство или на актове на Европейския съюз в областта на:
☐	обществените поръчки;
☐	финансовите услуги, продукти и пазари и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;
☐	безопасността и съответствието на продуктите;
☐	безопасността на транспорта;
☐	опазването на околната среда;
☐	радиационната защита и ядрената безопасност;
☐	безопасността на храните и фуражите, здравето на животните и хуманното отношение към тях;
☐	общественото здраве;
☐	защитата на потребителите;
☐	защитата на неприкосновеността на личния живот и личните данни;
☐	сигурността на мрежите и информационните системи;
☐	нарушение, което засяга финансовите интереси на Европейския съюз по смисъла на чл. 325 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
☐	нарушение на правилата на вътрешния пазар по смисъла на чл. 26, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, включително правилата на Европейския съюз и българското законодателство относно конкуренцията и държавните помощи;
☐	нарушение, свързано с трансгранични данъчни схеми, чиято цел е да се получи данъчно предимство, което противоречи на предмета или на целта на приложимото право в областта на корпоративното данъчно облагане;
☐	извършено престъпление от общ характер, за което сигнализиращото лице е узнало във връзка с извършване на своята работа или при изпълнение на служебните си задължения.
☐	нарушения на българското законодателство в областта на:
☐	правилата за заплащане на дължими публични държавни и общински вземания;

¹ Съгласно §1, т. 4 от ДР на ЗЗЛПСПОИН - „Работен контекст” са настоящи или минали работни дейности в публичния или в частния сектор, чрез които, независимо от тяхното естество, лицата получават информация за нарушения и в рамките на които тези лица могат да бъдат подложени на препресивни ответни действия, ако подадат такава информация.

☐	трудовото законодателство;
☐	законодателството, свързано с изпълнението на държавна служба.
2. КОГА Е ИЗВЪРШЕНО НАРУШЕНИЕТО	
Дата/ Период	____
3. ОПИСАНИЕ НА НАРУШЕНИЕТО (конкретни данни за нарушенietо или реалната опасност такова да бъде извършено)	
____	
4. ОПИС НА ПРИЛОЖЕНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА	
____	
ЧАСТ IV. ЛИЦА, РАЗЛИЧНИ ОТ СИГНАЛИЗИРАЩОТО ЛИЦЕ, НА КОИТО ДА СЕ ПРЕДОСТАВИ ЗАЩИТА (ако са известни към момента на подаване на сигнала)	
☐	лица, които помагат на сигнализиращото лице в процеса на подаване на сигнал;
☐	лица, които са свързани със сигнализиращото лице ² и които могат да бъдат подложени на репресивни ответни действия поради сигнализирането;
☐	юридически лица, в които сигнализиращото лице притежава дялово участие, за които работи или с които е свързано по друг начин в работен контекст.
ИЗБРОЯВАНЕ/ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ЛИЦАТА, НА КОИТО ДА СЕ ПРЕДОСТАВИ ЗАЩИТА	
КАЧЕСТВО НА ЛИЦЕТО (колега, роднина без ограничение в степените, юридическо лице, в което сигнализиращото лице притежава дялово участие, за което работи или с които е свързано по друг начин в работен контекст)	____
Име (за физически лица)	____ (собствено, бащино и фамилно, ако е известно)
Наименование (за юридически лица)	____
	Код по Булстат/ ЕИК ____
	Представлявано от ____
ДАННИ ЗА КОНТАКТ	
Населено място	____
Адрес за кореспонденция	____
Телефон	____
	Електронен адрес (ако има такъв) ____

² Съгласно §1, т. 9 от ДР на ЗЗЛПСПОИН „Лица, свързани със сигнализиращото лице“ са трети лица, които могат да бъдат подложени на репресивни отвествни действия в работен контекст, като колеги или роднини без ограничение в степените

**ЧАСТ V. ЛИЦА, КОИТО МОГАТ ДА ПОТВЪРДЯТ СЪОБЩЕНИТЕ ДАННИ ИЛИ ДА
ПРЕДОСТАВЯТ ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ**

Име (за физически лица)										
	(собствено, бащино и фамилно, ако е известно)									
Наименование (за юридически лица)										
	Код по Булстат/ ЕИК									
	Представлявано от									
ДАННИ ЗА КОНТАКТ										
Населено място										
Адрес за кореспонденция										
Телефон						Електронен адрес (ако има такъв)				

ПОКАНА ЗА ПОДПИСВАНЕ НА СИГНАЛА ОТ СИГНАЛИЗИРАЩОТО ЛИЦЕ

(отбелязва се от служителя, приел и регистрирал сигнала)

СЪГЛАСИЕ

ОТКАЗ

СИГНАЛЪТ Е ПРИЕТ И РЕГИСТРИРАН ОТ:

.....
(име на служителя)

ДЛЪЖНОСТ: .....

ДАТА: .....

ПОДПИС: .....

СИГНАЛИЗИРАЩО ЛИЦЕ/ПЪЛНОМОЩНИК:

.....
(име)

ДАТА: .....

ПОДПИС: .....

Обща информация и указания за попълване:

1. Настоящият формулар служи за регистриране на сигнали за нарушения чрез канал за вътрешно и/или външно подаване на сигнал.

• „Вътрешно подаване на сигнал“ (пред задължените субекти по чл. 12 от ЗЗЛПСПОИН³) е устно или писмено съобщаване на информация за нарушения в рамките на даден правен субект в частния или публичния сектор.

• „Външно подаване на сигнал“ (пред КЗЛД) е устно или писмено съобщаване на информация за нарушения на компетентните органи, съгласно ЗЗЛПСПОИН.

2. ВАЖНО! Формуларът е предназначен за служебно ползване при регистрирането на сигнал от служителите, определени от задължените субекти, да отговарят за приемането и регистрирането на сигнали. Формуларът може да се ползва и от сигнализиращите лица като образец за подаване на сигнал. В този случай сигнализиращото лице попълва само Част I – V включително.

3. Формуларът е предназначен и за случаите на устно подаване на сигнал. В тези случаи служителят, определен да отговаря за приемането и регистрирането на сигнали, документира сигнала чрез попълване на формулара. След попълване на формулара служителят предлага на сигнализиращото лице да го подпише при желание от негова страна и отбелязва неговото съгласие или отказ на съответното място във формулара. Подписът следва да бъде положен в срок не по-късно от 7 дни, след поканата.

4. Разглеждат се сигнали, подадени от физическо лице, лично или чрез пълномощник с изрично писмено пълномощно (не е необходима нотариална заверка), чрез канал за вътрешно подаване на сигнал или канал за външно подаване на сигнал, или публично оповестили информация за нарушения в работен контекст.

5. При подаване на сигнал чрез пълномощник към сигнала се прилага пълномощното по т. 4 в оригинал.

За служителя, приемащ и регистриращ сигнали:

6. Получаването на Уникален идентификационен номер (УИН) е задължително при регистриране на сигнали за нуждите на канала за вътрешно подаване на сигнали. УИН се генерира от сайта на КЗЛД. За получаването на УИН служителят, отговарящ за приемането и регистрирането на сигнали, избира опция „Получаване на УИН“, след което въвежда следната информация:

- Наименование и ЕИК/БУЛСТАТ на работодателя, при когото е подаден сигналът;
- Идентификационни данни на служителя, отговарящ за приемането и регистрирането на сигнала;
- Предмет на сигнала (съответните области на нарушение);
- Начин на получаване (писмено или устно).

7. В указания от закона срок на сигнализиращото лице се предоставя информация за УИН и дата на регистриране на сигнала.

8. Регистрират се всички подадени сигнали. Обстоятелствата по т. 9 – 11 от настоящите указания се преценяват след извършване на регистрацията и получаване на УИН.

9. По регистрирани анонимни сигнали или сигнали, отнасящи се до нарушения, извършени преди повече от две години, не се образува производство.

10. Не се разглеждат регистрирани сигнали, които не попадат в обхвата на ЗЗЛПСПОИН и съдържанието на които не дава основания да се приемат за правдоподобни.

11. Регистрирани сигнали, съдържащи очевидно неверни или заблуждаващи твърдения за факти, се връщат с указание към сигнализиращото лице за коригиране на твърденията и за отговорността, която носи за набедяване по чл. 286 от Наказателния кодекс.

³ Задължени субекти

Чл. 12. (*) (1) Задължени субекти по този закон са:

1. работодателите в публичния сектор с изключение на общините по ал. 2;

2. работодателите в частния сектор с 50 и повече работници или служители;

3. работодателите в частния сектор независимо от броя на работниците или служителите, ако осъществяваната от тях дейност попада в приложното поле на актовете на Европейския съюз, посочени в част I, буква "Б" и част II от приложението към чл. 3, ал. 1 и 3.

(2) Общините с население под 10 000 души или по-малко от 50 работници или служители могат да споделят ресурси за получаване на сигнали за нарушения и за предприемане на последващи действия по тях при спазване на задължението за поверителност.

(3) Задължени субекти по ал. 1, т. 2 с общ брой от 50 до 249 работници или служители могат да използват общ канал за вътрешно подаване на сигнал, като определят едно лице или обособено звено съгласно чл. 14.

За сигнализиращото лице:

12. Настоящият формуляр може да се ползва от сигнализиращото лице като образец за подаване на сигнал. В този случай сигнализиращото лице попълва само Част I – V включително.

13. В законоустановения срок след регистриране на сигнал, на сигнализиращото лице се предоставя информация за регистриране на сигнала и неговия УИН и дата. Всяка следваща информация или комуникация във връзка със сигнала се прилага към този УИН.

14. Всяка нова или непосочена при подаването на формуляра информация във връзка със сигнала може да бъде предоставена допълнително от сигнализиращото лице. При подаването ѝ се посочва получението за сигнала УИН.

15. Моля имайте предвид, че:

- По регистрирани анонимни сигнали или сигнали, отнасящи се до нарушения, извършени преди повече от две години, не се образува производство.
- Не се разглеждат регистрирани сигнали, които не попадат в обхвата на ЗЗЛПСПОИН и съдържанието на които не дава основания да се приемат за правдоподобни.
- Регистрирани сигнали, съдържащи очевидно неверни или заблуждаващи твърдения за факти, се връщат с указание към сигнализиращото лице за коригиране на твърденията и за отговорността, която носи за набедяване по чл. 286 от Наказателния кодекс.

ЗА ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ ИЛИ ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАНЕ НА НЕВЯРНА ИНФОРМАЦИЯ СЕ НОСИ АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ ПО ЧЛ. 45 ОТ ЗЗЛПСПОИН.

РЕГИСТЪР НА СИГНАЛИТЕ

№	УИН/ Дата на сигнала	Лице приело сигнала	Засегнато лице	Обобщени данни за твърдяното нарушение				Наличие на връзка с други сигнали		Обратна връзка към лицето, подало сигнала		Предприети последващи действия	Резултати от проверката по сигнала, включително предоставена защита	Период на съхранение на сигнала	Забележка
				Дата/период на нарушението	Място на нарушението	Описание на дянието	Други обстоятелства	УИН/дата	Информация	Информация	Дата				